

Základní škola Stružnice, okres Česká Lípa,
příspěvková organizace

Jezvé 137, 471 08 Jezvé,
tel.: 487 861 335, 731 526 909

e-mail: zsstruznice@zsstruznice.cz, www.zsstruznice.cz

IČO: 70982660, DIČ: CZ 70982660 bank.spojení: 181767488 / 0300

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2018/19

Motto:

Smysl má taková prevence, do které se zapojí všichni a která povede ke zdravému životnímu stylu, posilování kvalitních mezilidských vztahů, rozvoji a podpoře sociálních kompetencí a tím k vytváření zdravé společnosti.

1 Školní preventivní program

1.1 Úvod

Pokud chceme budovat zdravou školu:

- Škola nesmí být tradiční hierarchickou institucí, musí být institucí, kde je zdůrazňována nejen svoboda, ale i odpovědnost a zachování pravidel, spravedlnost, spoluúčast a spolupráce.
- Školní práce musí být postavena na dvou základních principech. Na respektu k potřebám jednotlivce (žáka stejně jako učitele) a na komunikaci a spolupráci uvnitř školy všech se všemi a mezi sebou (učitelů, žáků, rodičů) i vně školy (školy s obcí a dalšími partnery).
- Pokud má být preventivní program účinný, je důležité zapojení všech aktérů života školy – žáků, rodičů, učitelů i ostatních zaměstnanců školy. Škola musí být jako jeden ucelený organismus, ve kterém vše funguje na základě vzájemné spolupráce. Bez účasti všech není žádná změna a rozvoj reálně dosažitelný a trvale udržitelný. Pokud nejsou tyto podmínky respektovány, nemůže být úspěch programu ani rychlý, ani snadný a efektivní.
- Preventivní ochranné kompetence dětí a mládeže musí být vytvářeny nejen konkrétními informacemi o jednotlivých společensky nežádoucích jevech, informacemi o zdraví a zdravém životním stylu, ale i osobnostním a sociálním rozvojem a výcvikem sociálně komunikativních dovedností.
- Preventivní působení musí mít výchovně vzdělávací charakter.

Preventivní program je realizován na několika úrovních

- Je začleněn do výukových předmětů jednotlivých ročníků.
- Prostřednictvím jednorázových i pravidelně se opakujících akcí.
- Realizací mimoškolních aktivit.
- Nabídkou zájmových útvarů.

1.2 Principy preventivního programu

- Rozvoj klíčových kompetencí žáků.
- Rozvoj sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání.
- Posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku.
- Demokratické řízení, efektivní pravidla vzájemného soužití.
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu bez strachu a nejistoty.
- Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.
- Znalosti, dovednosti a postoje, které si žáci osvojí, musí korespondovat s věkem a navazovat na předchozí zkušenosti. Formy vzdělávání a výchovy musí zohledňovat životní styl rodiny i působení vrstevníků.

1.3 Strategie a metody

1.3.1 Vztah učitel – žák

- Budujeme vzájemnou důvěru mezi učitelem a žákem. Žák ví, že se může na učitele obrátit a bude respektován jeho názor, jeho potřeby. Učitel se zajímá o žáka, podněcuje dialog. Učitel získává důvěru žáka i prostřednictvím budování vztahu s rodinou, sociálním prostředím žáka. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodičem, širší rodinou, ostatními pedagogy, výchovným poradcem atd. Na základě dosažení dohody o společných cílech a postupech dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

1.3.2 Skupinová práce

- Žáci velkou část vyučování spolupracují - ve dvojicích, ve skupinách, ve skupinách napříč třídami. Učitel věnuje pozornost spolupráci ve skupinách, podporuje naslouchání, zapojení všech členů skupiny, reflektuje s žáky skupinovou práci a podporuje tak rozvoj kompetencí týmové práce, řešení konfliktu (učitel podporuje odpovědnost žáka za řešení konfliktu). Žáci se učí vést diskuzi, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým a vhodným způsobem reagovat na kritiku. Jednou z možností je například vedení komunitního kruhu, ve kterém má každý právo diskutovat na základě pravidel, sdílet své pocity, obavy, radosti, zážitky, podněty k životu třídy, klást otázky.

1.3.3 Projektové vyučování a celoškolní projekty

- V rámci projektů se žáci mohou blíže seznámit s děním kolem sebe a aktuálními tématy. Umožňuje intenzivní spolupráci tříd v rámci ročníku. Celoškolní projekt navíc podporuje spolupráci žáků napříč třídami a ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokážou spolupracovat starší s mladšími. Je to podstatný prvek prevence šikany starších žáků vůči mladším.

1.3.4 Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná

vazba skupiny

- Žáci dostávají komplexní zpětnou vazbu od učitele. Jsou informováni o svém pokroku i nedostacích. Je oceňováno úsilí žáka a míra jeho pokroku bez srovnávání s výkonem ostatních. Je podporován jeho individuální talent a zájem. Diferenciace výuky může probíhat prostřednictvím práce ve skupinách podle zaměření žáka. Pomáháme žákovi vybudovat si důvěru v sebe, ve vlastní síly, pozitivní vztah k okolnímu světu. Nabízíme doučování, kroužky pro děti s SPU, i kroužky pro žáky mimořádně nadané.

1.3.5 Komunikace s rodiči, zákonnými zástupci

- Učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuální konzultace a vyzývají rodiče, aby tuto možnost využívali. Rodiče mají možnost navštívit i výuku, zapojit se do výuky v rámci svých možností, tím poznávají tak prostředí školy a lépe tak chápou potřeby svých dětí ve škole.
- Rodiče jsou o dění ve škole informováni prostřednictvím žákovské knížky, ve které najdou vše podstatné. Mohou ji využívat k rychlé komunikaci s třídním učitelem i ostatními vyučujícími. Na webových stránkách v sekci výuka na webu vytváříme úložiště zajímavých odkazů.

1.3.6 Pedagogická diagnostika

- Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči a poradenskými pracovníky školy. Úzce spolupracujeme s dalšími odborných institucí (PPP, SPC).

1.4 Podmínky školy

Viz. Výroční zpráva

1.5 Analýza situace ve škole a její vyhodnocení

Analýza situace ve škole je stěžejním výchozím materiálem pro úpravu preventivního programu školy. Prostřednictvím šetření můžeme stanovit hlavní cíle programu.

1.5.1 Hodnotící zpráva preventivního programu 2016/17

Je součástí výroční zprávy školy.

1.6 Stanovení cílů MPP

1.6.1 Dlouhodobé cíle (cíle ŠPP, ŠVP)

- Vybudování optimálního klimatu školy a sociálních vztahů, při kterých dochází ke zvyšování sociální kompetence dětí, k rozvoji dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebestrukce, projevů agresivity a porušování zákona.
- Výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji harmonické osobnosti (s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha).
- Průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu sociálně patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí.
- Zabránit vzniku a šíření sociálně patologických jevů, zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči těmto negativním vlivům.

- Maximálně aktivně zapojit všechny aktéry školy (žáky, rodiče, učitele i ostatní zaměstnance školy) do života školy.
- Problematika prevence veškerého rizikového chování je začleněná do ŠVP a je přirozenou a neoddělitelnou součástí výuky jednotlivých předmětů a veškerého dění života školy.

2 Hlavní úkoly školního preventivního programu pro školní rok 2018/2019:

Stanovené úkoly vycházejí z potřeb naší školy. Pokračujeme ve všech pozitivních preventivních aktivitách a činnostech školy realizovaných v minulých letech, které se staly běžnou součástí života školy a které jsou kladně vnímány ze strany učitelů, žáků, jejich rodičů i ostatní veřejností.

2.1 Pro žáky

budeme:

- realizovat preventivní strategii v jednotlivých ročnících a předmětech začleňováním preventivních témat do výuky jednotlivých předmětů (viz. Průřezová témata ŠVP)
- pozitivně podporovat tvorbu a následné dodržování pravidel vzájemného soužití třídy
- každá třída si vytvoří pravidla soužití třídy, jejich plnění bude vyhodnocovat během roku při třídnických hodinách
- podporovat mimoškolní akce se třídou (výlety, návštěvy kulturní akcí, ozdravné a sportovní pobyty, poznávací zájezdy...)
- dle možností zajišťovat celou řadu besed, preventivních programů, exkurzí
- podporovat různé celoškolní soutěže – výtvarné, sportovní, vědomostní
- prohlubovat častější spolupráci mezi mladšími a staršími spolužáky, společné setkávání v zájmových útvarech, a při společných celoškolních aktivitách (školní projekty, školní sportovní dny, recitační soutěže, školní akademie, letní tábory,)

Zaměříme se na prevenci:

- patologických jevů spojených s využíváním internetu a mobilních telefonů (kyberšikana)
- atologickou závislost na hře, peněžité nebo věcné loterie (losy), tomboly, číselné loterie a okamžité loterie, bingo, sportovní sázky, výherní hrací přístroje, sázkové hry provozované prostřednictvím centrálního a lokálního loterijního systému, karetní hry a sázkové hry na internetu
- zvyšování odolnosti vůči negativnímu působení nabídky drog (především prevence kouření)

2.2 Pro rodiče

- Zajistíme informovanost prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách, webových stránkách školy, prostřednictvím žákovských knížek.
- Prostřednictvím žákovské knížky budeme vést pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci žáků.
- Budeme spravovat sekci na webu školy, ve které rodiče najdou adresář poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnání rizikového chování dětí.
- Uspořádáme společné akce, školní akademii, dílničky, aj.

2.3 Pro pedagogy

budeme:

- zajišťovat stálou informovanost
- podporovat prohlubování vzdělávání pedagogů, nabízet programy, školení
- podporovat všechny mimoškolní akce se třídou (výlety, kulturních akce, sociální výcviky, ozdravné a sportovní pobyty, poznávací zájezdy

3 Za kolik?

K plnění cílů preventivního programu je zapotřebí zajistit potřebné finanční prostředky.

Zdroje financování:

1. Z grantů vyhlašovaných MŠMT, krajským úřadem
2. Prostředky školy
3. Příspěvky rodičů na jednotlivé akce

4 Způsob měření efektivity programu, evaluace

- Preventivní aktivity se evidují v plánu akcí, třídní učitelé je zapisují do TK.
- Metodik průběžně sleduje plnění jednotlivých cílů programu.
- Na konci školního roku dojde k celkovému vyhodnocení preventivního programu, který bude součástí výroční zprávy školy.

5 Dokumentace

- Budeme shromažďovat veškeré informace a zpětné vazby v průběhu roku (tř. učitelé, vých. poradce, metodik).
- Budeme evidovat výskyt rizikových forem chování u jednotlivých žáků tříd (tř. učitelé.).
- Veškeré informace zaznamenáváme, včetně záznamů o rozhovorech se žáky, s rodiči (zajistí tř. učitel, výchovný poradce, popř. metodik prevence.).

6 Propagace programu

- Prostřednictvím webových stránek školy – www.zsstruznice.cz
- Ve zpravodaji av regionálních novinách

Nikola Petříková, preventista

V Jezvém dne 27. 8. 2018

Aktuální legislativa

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/pravni-predpisy-1>